



# Více rychlosti pro každý počítač

Odbrzděte svůj počítač! Pomocí našich **RYCHLE STARTUJÍCÍCH NÁSTROJŮ** budete moci zařadit plnou rychlost. Výběr našich programů ušetří výkon počítače.

DOMINIK HOFERER

**S** počítačem je vše rychlejší – teoreticky. Ve skutečnosti všechno trvá strašlivě dlouho. Dnešní aplikace zabírají neúměrné množství místa a brzdí Windows. Nejhorší je, že to platí i pro běžně používané nástroje, jako je třeba Nero nebo WinZip. Tyto aplikace přetékají funk-

cemi, které nikdo nepotřebuje, a na disku zabírají stovky megabajtů prostoru.

Na Chip DVD jsme proto pro vás připravili štíhlé alternativy, které zrychlí práci s počítačem. Navíc jsou téměř všechny zadarmo. Také vám ukážeme, jak se zbavit přebytečného závaží – odstraníme nejužnější apli-

kace, kvůli kterým nemohou Windows dosáhnout maximální rychlosti.

## **Nový browser: Rychle na web**

Současná verze Internet Exploreru 8 sice na pevném disku zabírá jen 6 MB, v operační paměti však již tento prohlížeč tak skromný



## NA DVD

### Turbo pro počítač

- Izarc ► komprese souborů
- K-Meleon ► rychlý browser
- Presto ► rychle startující systém
- uTorrent ► rychlý BitTorrent klient
- CDBurnerXP ► vypaluje CD, DVD a Blu-ray
- Songbird ► správa hudby na iPodu
- Foxit Reader ► rychlá čtečka PDF
- Gimp ► alternativa Photoshopu
- Paint.NET ► grafický program
- Panda Cloud Antivirus ► antivír
- Zoom Player ► přehrávač filmů

► NA DVD: Programy k tomuto článku najdete na DVD pod indexem **TURBO**.

není – hned po spuštění systému si podle Správce úloh zabere 32 MB. A to jste ještě ani nezačali surfovat. Jakmile se totiž pustíte do prohlížení webu, hodnoty zabrané paměti začnou ještě více narůstat.

Může být řešením Firefox 3? Podle našich zkušeností nikoliv. Na pevném disku zabere 24 MB, což není taková tragédie, jakmile se však pustíte do surfování, nenasytost Firefoxu se projeví naplno. Začne polykat stovky megabajtů RAM a neví, kdy přestat. Instalací tohoto prohlížeče si tedy určitě nepolepšíte.

Náš tip: Zapomeňte na oba zmíněné prohlížeče a vsadte na K-Meleon. Že jste o něm nikdy neslyšeli? Jeho historie sahá až do roku 2000, nejde tedy o žádného nováčka. Vyvíjen byl jako open-source projekt pro linuxové distribuce. Nyní jej můžete provozovat i pod Windows. Na Chip DVD zabírá 5,5 MB, stejné místo zabere i na vašem pevném disku. Při surfování si vystačí s 21 MB v paměti RAM. Enginem browseru je osvědčené Gecko, které používá třeba i zmíněný Firefox; to je zárukou rychlého a správného zobrazení

webových stránek. Na přání může K-Meleon převzít oblíbené položky z Internet Exploreru, Operry nebo Firefoxu. Pokud na počítači surfuje více uživatelů, můžete hned po instalaci každému vytvořit jeho vlastní profil. Podobně jako v Internet Exploreru můžete do prohlížeče připojit poštovního klienta, třeba Outlook. Součástí K-Meleonu jsou i pokročilé funkce, jako je rychlé vyhledávání v některém z prohlížečů, změna identity browseru nebo ovládání programů pomocí gest myši. Samozřejmostí je zabezpečený přenos dat.

### Bootování: Bleskový start PC

Co vás nejvíce zdrží, když potřebujete rychle něco udělat na počítači, přečíst důležitý e-mail nebo otevřít webovou stránku? Samozřejmě jsou to Windows. Jenže bez operačního systému neběží žádná aplikace. Linux startuje rychleji, jenže zase není pro každého. Řešením je Presto z Chip DVD. Jedná se o linuxovou distribuci, která zaručí bleskový start. Distribuce sice stojí 20 dolarů, můžete si ji však po dobu sedmi dnů neomezeně zkoušet.

Instantní Linux se nainstaluje ve Windows jako běžná aplikace. Po příštím spuštění počítače se zobrazí bootmanager, který nabídne, že místo Windows se spustí systém »Xandros Presto«. Pokud jej zvolíte, spustí se tento Linux. Na našem počítači s procesorem Core-2-Duo a 2 GB operační paměti se pracovní plocha zobrazila po deseti sekundách. Systém přitom obsahuje vše, co pro rychlou práci budete potřebovat – Firefox, Instant Messenger, Skype. Pokud potřebujete doinstalovat další aplikace, není to problém. Stačí dvojitě kliknout na složku s nákupním košíkem a spustí se »Application Store«. Přes něj pak můžete do systému přidat další programy, jako je OpenOffice, Gimp nebo VLC. Přestože se jedná o »Store«, všechny aplikace jsou zadarmo.

Po prvním spuštění je třeba, abyste do systému přidali českou klávesnici – standardně je v nabídce jen anglická. Klikněte na symbol náradí a zvolte »Presto Settings | Add/Remove Keyboards«. Najdete českou klávesnici a klikněte na »Add«. Pokud anglickou klávesnici vůbec nepotřebujete, stačí kliknout na »Remove« v části »Current Keyboards« a potvrdit kliknutím na »OK«. Chcete-li změnit rozlišení obrazovky, zvolte »Display Settings«. Chcete-li se vrátit zpět do Windows, stačí systém restartovat a v boot manageru vybrat původní operační systém.

### Turbodownload: Rychleji s P2P

Velké soubory, jako například Service Pack 3 pro Windows XP, můžete stáhnout rychleji



pomocí bittorrentového klienta. Bohužel ani tyto aplikace nejsou střídmé a spotřebovávají příliš mnoho systémových zdrojů. Nejznámější klient, Vuze (Azoreus), ukousne z operační paměti 70 MB a na disku zabere 26 MB. Nejhorší ale je, že během stahování dokáže i výkonný procesor vytižit z 30 %.

Zcela jiná je situace u nástroje uTorrent, který také najdete na Chip DVD. V paměti zabere jen 8 MB, na pevném disku 270 kB. I při extrémně rychlém stahování nezatíží vaše CPU na více než 4 %. Hned po startu nástroj optimalizuje internetové připojení, což má v mnoha případech za následek vyšší rychlost při stahování. Nástroj si navíc můžete vzít s sebou na USB flash disku.

### Expresní vypalování: CD a DVD za okamžik

Chcete vypálit CD nebo DVD? Nepotřebujete ani připojení k on-line komunitě, ani video-rekordér, ani stříhový program a zvukový mixér. To všechno nabízí Nero. Velikost instalačního souboru Nero 9 je 534 MB, přitom po instalaci zabere na pevném disku ohromných 1,04 GB. Jak moc obsadí paměti, to záleží na spuštěných aplikacích. NeroSmart zabere 56 MB, proces NBservice.exe zabere dalších 7 MB.

Zcela jiná je ale situace u alternativních programů. Takový CDBurnerXP má instalační soubor o velikosti 3 MB a po instalaci zabere na pevném disku 10 MB. Podle Správce úloh si z operační paměti zabere 10 MB. A jeho schopnosti? Samozřejmě vypaluje CD a DVD, nechybí ani vypalování Blu-ray disků a HD-DVD a ovládání je ještě jednodušší, než jaké nabízí Nero Burning ROM.

### Lepší hudba: Výbava pro iPod

Snad žádný majitel iPodu si neinstaloval iTunes s radostí. Vždyť tento program je plný chyb, a to jak funkčních, tak bezpečnostních. Ani ovládání není příliš komfortní. Některé postupy, jako třeba jednoduché srovnání seznamu podle alba nebo interpreta, jsou v této aplikaci hazardem. Posledním hřebíkem do rakve tohoto programu je QuickTime, který se s iTunes povinně instaluje – ať už jej potřebujete, nebo ne. Takže si to shrňme: iTunes zabere 88 MB, QuickTime dalších 74 MB, navíc si kvůli němu otevřete spoustu bezpečnostních mezer, protože QuickTime je děravý jako cedník. My takový kompromis rozhodně nestrpíme.

Jako alternativu nabízíme na Chip DVD open-source nástroj Songbird. Ten na disku zabere jen 63 MB a s iPodem dokáže stejné triky jako iTunes.

Aby Songbird iPod podporoval, je třeba jej přidat do podporovaných zařízení. Jakmi-



## „Štíhlé“ nástroje šetří místo na disku

le máte Songbird nainstalovaný a spuštěný, klikněte na levé liště na »Songbird Add-ons«. Na následující webové stránce zvolte »Playback&Management« a v seznamu uvidíte »iPod Device Support«. Klikněte na tlačítko »Install«, instalaci provedete kliknutím na »Install now«. Každopádně si stáhněte nejnovější verzi tohoto rozšíření, stará by smazala data z vašeho iPodu. A jak přes tento program dostat do iPodu nové písničky? Velmi jednoduše – metodou drag & drop. Aplikace má navíc ovládání v češtině, takže se rychle zvyknete na její prostředí.

### Rychlejší čtení: Nová čtečka PDF

Dalším požíračem výkonu je Adobe Reader. Na pevném disku zabere 229 MB, v operační paměti si rezervuje 27 MB. Navíc se do systému nainstaluje Adobe Updater, který běží

na pozadí. Když to tak vezmeme, má vlastně znaky rootkitu. Nikdo jej nechce, instaluje se potají a brzdí provoz počítače. Neměl by ho nějaký antivir odstranit? Dalším negativem je otázka bezpečnosti – Adobe Reader se stává častým cílem útoků hackerů, stále se tak objevují nové bezpečnostní mezery.

Kdo chce mít od problémů pokoj, ten na Adobe Reader zapomene. Pro pohodlné prohlížení PDF skvěle poslouží Foxit Reader z Chip DVD. Nástroj zabere na disku jen 8 MB a v paměti RAM 10 MB. Funkcemi se vyrovná s prvně jmenovaným programem, a navíc je už i v češtině. Kromě toho existuje i ve verzi PDF Creator, která umí s PDF pracovat stejně jednoduše jako profesionální Adobe Acrobat. Pro používání přerostlého goliáše tak opravdu není žádný opodstatněný důvod.

### Nejlépe fotografie: Jednoduché alternativy

Jedno se musí Photoshopu nechat – je to průmyslový standard a pracuje v něm každý profesionální grafik. Pro běžné uživatele je určena jednodušší alternativa – Photoshop Elements. I tato „odlehčená“ verze má však stále nesmyslně vysoké nároky. Instalace za-

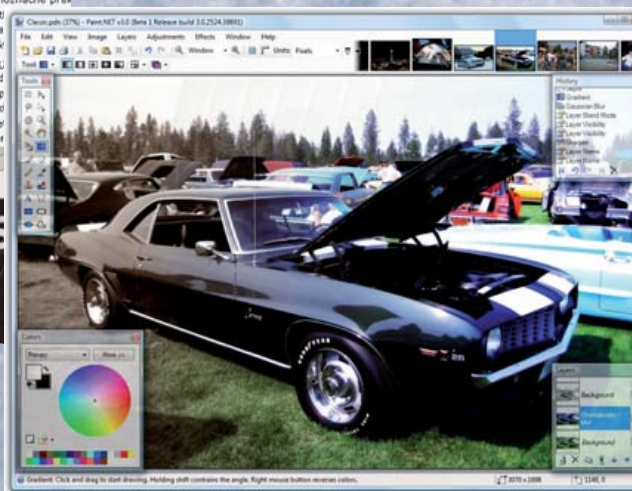


**Rychlý start:** Operační systém Presto nastartuje za 10 sekund. Instalace probíhá komfortně z Windows.

**Fotomontáž:** S nástroji, které nabízí Paint.NET, jsou úpravy fotografií hračkou.



**Apple simulační:** Songbird nahradí nevydařený program iTunes.



bere na pevném disku 382 MB, z operační paměti ukousne 76 MB. Profesionální nástroje z balíku Adobe Creative Suite jsou na tom ještě daleko hůře.

Jako náhrada Photoshopu poslouží free-warový Gimp. Ovládání je podobné jako u Adobe, pro domácího fotografa je skvělou alternativou. Navíc jsou k dispozici tisíce plug-inů. Velmi rychlým programem je také Paint.Net. Oba nástroje najdete na Chip DVD.

Paint.Net zabere na disku pouze 9 MB a v operační paměti 34 MB. To je ještě méně, než kolik potřebuje Gimp – 81, resp. 38 MB. Ať už zvolíte první, nebo druhý program, dostanete bleskově pracující nástroj, který nabídne všechny funkce, které při práci s grafikou budete potřebovat.

### Antivir: Skener šetří výkon

Virové skenery běží na pozadí systému. Prakticky kontrolují každý bajt, který prochází vaším počítačem, a hledají, jestli není nebezpečný. Je jasné, že taková služba blízko systému si vezme část výkonu počítače.

Řešení nabízí Panda. Malý nástroj je založen na principu cloud computingu: v počítači tedy běží jen malý klient a náročná část

se provádí na vzdálených serverových farmách. Klient zabere na disku 55 MB a nespoteřebává žádnou operační paměť – dokud jej uživatel nevyvolá. Ovšem ani při kontrole se zatížení počítače nemění. Těžkou práci provádějí vzdálené servery. Panda přitom hledá viry, červy, trojské koně, spyware, adware i dialery. Panda je zatím ve stavu beta verze, přesto na našem testovacím počítači běží stabilně. Nevýhodou je, že nenabídne tak komplexní řešení jako třeba AVG Chip Edition – chybí například důležitý firewall.

### Lehký Office: Práce v oblacích

Nejen antivir je „cloud“. K dispozici je také kancelářský balík, který nebeží na vašem počítači, ale na vzdáleném serveru – Google kancelář. A jaké jsou výhody? K provozování Google kanceláře vám stačí internetový prohlížeč. V porovnání s Microsoft Office 2007 je to opravdu málo, vždyť produkt Microsoftu zabere na disku 294 MB a jen samotný Word zabere v operační paměti 25 MB.

### Filmy bez trhání: Univerzální přehrávač

Většina uživatelů přehrává disky DVD Video v programech jako PowerDVD. Tyto progra-

my nabízejí přešleš funkcí, a kvůli tomu jsou také pořádně náročné. Zmíněná aplikace zabere na pevném disku 183 MB, v RAM pak 45 MB.

Zoom Player z Chip DVD sice nenabídne takový luxus, na druhou stranu je k dispozici zdarma a pochlubí se lepší kompatibilitou. Nástroj obsahuje všechny potřebné kodeky, přitom na disku zabere jen 9 MB a v RAM pouze 19 MB. Pokud použijete filmy z počítače na televizní obrazovku, jistě využijete funkce rychlého přiblížení. Stačí na klávesnici stisknout tlačítko [+] nebo [-] a obraz se zvětší nebo zmenší. Tím rychle dosáhnete obrazu přes celou obrazovku a ve správném poměru stran. Které typy souborů bude program otevírat, to si můžete zvolit buď hned při instalaci, nebo později v přehrávači volbou »Options/Set-up | File Format Association«.

Šetřete zdroje svého počítače. Bude pracovat rychleji, počítač bude reagovat pružněji, ušetříte místo v operační paměti i na pevném disku. Vždyť jen pomocí námi doporučených nástrojů ušetříte 2 GB v operační paměti – pokud byste měli všechny programy spuštěné současně. ☑

AUTOR@CHIP.CZ